

תת"ע 10969/12/21 - חיים לייבל נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בחיפה

תת"ע 10969-12-21 מדינת ישראל נ' לייבל
תיק חיצוני: 14123887524

לפני כב' השופטת מיכל דויד, סגנית נשיאה
המבקש חיים לייבל
נגד
המאשימה מדינת ישראל

החלטה

לפניי בקשה לביטולו של פסק הדין שניתן בהיעדר התייצבות לדיון ביום 03.02.22 (להלן: "פסק הדין").

המבקש, באמצעות בא כוחו, טוען כי הזימון לדיון מעולם לא התקבל במענו, וכי המשיבה כלל לא הייתה מוסמכת לזמנו לדיון, אלא הסמכות לזימון לדיונים נתונה בידי בית המשפט בלבד (להלן: "הבקשה הראשונה").

בהחלטה מיום 13.07.22, הבקשה הועברה לתגובת המשיבה.

ביום 19.07.22 הוגשה ע"י המבקש "בקשה להוספת טיעונים" (להלן: "הבקשה השנייה").

במסגרת בקשה זו, המבקש הפנה לכשלים בדוח, שלדיו מגבשים פרמטר של עיוות דין.

בהחלטה מאותו היום, הועברה הבקשה השנייה לתגובת המשיבה.

עוד באותו היום נמסרה תגובת המשיבה לבקשה הראשונה, ובמסגרתה נטען כי הבקשה הוגשה בחלוף המועד הנקוב בדיון, ומשכך דינה להידחות. כן נטען, כי הזימון נשלח למענו של ב"כ המבקש.

ביום 01.08.22 הגיש ב"כ המבקש תגובה, לפיה הזימון לדיון מעולם לא התקבל במענו, וכי המבקש הגיש את הבקשה להישפט ללא סיועו, ומשכך טענת המשיבה כי הזימון נשלח למענו הינה טענה בעלמא.

כבר עתה יצוין, כי אין בידי לקבל טענה זו של המשיבה, שכן אישורי המסירה הסרוקים לתיק בית המשפט אינם נושאים את מענו של ב"כ המבקש, כפי שזה מופיע על גבי מסמכי התיק.

ב"כ המבקש ביקש לקבל החלטה בעניין סמכות המשיבה לזמן לדיון. החלטה בשאלה זו תינתן, אף היא, להלן.

ביום 10.08.22 התקבלה תגובה שנייה מצד המשיבה, במסגרתה חזרה על התנגדותה.

דין והכרעה:

סבורני כי דין הבקשה להיתקבל.

מושכלות יסוד הן ש"חזקת המסירה" מתגבשת, בהתאם לתקנה 44א' **לתקנות סדר הדין הפלילי**, תשל"ד-1974, בחלוף 15 ימים מיום המשלוח של הזימון לדיון בדואר רשום למענו של המבקש.

אין חולק, כי בתיק בית המשפט סרוקים שלושה אישורי מסירה, על גביהם נקובה העילה "לא ידוע במען".

המבקש טען כי אין כלל אישורי מסירה, וכפועל יוצא מכך, לא נטען דבר לעניין תכנם של אישורי המסירה הסרוקים בתיק. לעניין זה אציין כי העילה הנקובה על גבי אישורי המסירה מגבשת ספק בהמצאה כדיון, ודי בכך, שכן המדובר בחלופות, הנקובות בדיון, כדי לקבל את הבקשה.

למעלה מן הצורך- ב"כ המבקש הפנה לכשלים, אשר לדידו מגבשים חשש לעיוות דין, והמשיבה בתגובתה כלל לא התייחסה לכך. בהיעדר התייחסות- הרי שטיעון החשש לעיוות דין לא נסתר, ולפיכך, ובבחינת למעלה מן הצורך- הבקשה יכולה להתקבל גם לנוכח פרמטר זה.

ולחלקה האחר של הבקשה:

ב"כ המבקש טען לעניין סמכותה של המשיבה לזמן לדיון.

סבורני כי דין טענה זו להידחות.

סעיף 62(א) רישא לחסד"פ קובע כי:

"ראה תובע שהועבר אליו חומר החקירה שהראיות מספיקות לאישום אדם פלוני,

עמוד 2

יעמידו לדין, זולת אם היה סבור שנסיבות העניין בכללותן אינן מתאימות להעמדה לדין..."

סעיף 67 לחסד"פ קובע כי:

"אדם שיש להעמידו לדין יגיש עליו תובע כתב אישום לבית המשפט"

סעיף 95 לחסד"פ קובע כי:

"משהוגש כתב אישום יקבע בית המשפט מועד למשפט; בית המשפט יודיע על המועד בכתב לתובע וימציא לנאשם הזמנה בכתב למשפט בצירוף העתק מכתב האישום; הגיש סניגורו לבית המשפט לפני קביעת המועד יפוי כוח לייצג את הנאשם במשפט, יודיע בית המשפט על המועד בכתב גם לסניגור"

מכאן, כי אין זו בחירתו של נאשם בעבירה פלונית, וזאת בהתאם לפרק ד', שכותרתו "הליכים לפני המשפט" לחסד"פ, האם יועמד לדין אם לאו, והזימון במקרה זה, אכן יישלח ע"י בית המשפט, ובית המשפט אף יקבע את המועד לדיון.

שונה המצב עת עסקינן בעבירות מסוג ברירת משפט, אשר בעניין נקבע **הסדר מיוחד** המפורט בפרק ז' לחסד"פ-
"**סדרי דין מיוחדים בעבירות קנס**".

סעיף 228(א) לחסד"פ קובע כי:

"עבירת קנס היא עבירה של ברירת משפט ויחולו עליה הוראות סעיף זה וסעיפים 229 עד 230".

מכאן, כי כל העבירות שהעונש הנקוב לצידן הוא קנס וקנס בלבד, מסווגות כעבירות מסוג "ברירת משפט".

יש לציין, כי בטרם תיקון 78 לחסד"פ משנת 2017, המצב המשפטי היה שונה.

בדברי ההסבר לתיקון נרשם כך:

"עבירות הקנס מתחלקות כיום לשני סוגים: עבירות מסוג ברירת קנס, ועבירות מסוג ברירת משפט, כאשר ההבדל בין שני הסוגים הוא בברירת המחדל. בעוד שבעבירות מסוג ברירת קנס אדם מקבל הזמנה למשפט, אך ניתנת לו ברירה לשלם קנס בשיעור שנקבע במקום להישפט (סעיף 222 לחוק), הרי שכשמדובר בעבירות

מסוג ברירת משפט, האדם מקבל הודעת תשלום קנס (סעיף 228(ב) לחוק), ואם הוא מעוניין להישפט על העבירה, עליו לבקש זאת במפורש (סעיף 229(א)) לחוק. בברירת משפט, אם אינו נוקט בכל צעד, יועבר הקנס לגבייה, בעוד שבברירת קנס, אם אינו נוקט כל צעד, יתקיים בעניינו משפט, וזאת גם אם אינו חולק כלל על ביצוע העבירה. אין כיום כל סיבה עניינית לאבחנה בין שני ההסדרים."

ובהמשך:

"מטרת התיקון המוצע היא לבטל לחלוטין את ההסדר של ברירת קנס, ולהפוך את כל עבירות הקנס לעבירות מסוג של ברירת משפט."

כאמור, תיקון 78 נכנס לתוקף ביום 28.03.2017.

סעיף 228(ב) לחסד"פ קובע כי:

"היה לשוטט או למי שהשר לביטחון הפנים או השר הממונה הסמיכו לכך, או לעובד רשות מקומית שראש הרשות המקומית הסמיכו לכך, לפי העניין, יסוד להניח כי אדם פלוני עבר עבירה של ברירת משפט, רשאי הוא למסור לו הודעת תשלום קנס; ההודעה תהיה בטופס שנקבע ויפורטו בה העבירה ושיעור הקנס שנקבע לה."

סעיף 228(ג) לחסד"פ קובע כי:

"היה למי שרשאי למסור הודעת תשלום קנס כאמור בסעיף קטן (ב) יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות שתובע הודיע כי הן מחייבות בירור המשפט, לא ימסור הודעת תשלום קנס, אלא הזמנה למשפט.
היתה העבירה עבירת תעבורה והיה למי שהוסמך למסור הודעת תשלום קנס יסוד להניח שהעבירה נעברה בנסיבות מחמירות כאמור בסעיף 29 לפקודת התעבורה, לא ימסור הודעת תשלום קנס אלא הזמנה למשפט."

כבר עתה נראה כי טענת המבקש, לפיה המשיבה נעדרת סמכות לזמנו לדין, אינה מדויקת, שהרי סעיף 228(ג) קובע כי בנסיבות בהן השוטט סבור כי העבירה, למרות היותה עבירה מסוג "ברירת משפט", מחייבת העמדה לדין, לא תימסר לעברין הודעת קנס, אלא הזמנה לדין.

סעיף 230 רישא לחסד"פ קובע כי:

**"הודיע אדם לפי סעיף 229(א) שברצונו להישפט על העבירה, תישלח לו הזמנה
למשפט תוך שנה מיום שנתקבלה הודעתו..."**

כעולה מהוראות סעיף 230, להבדיל מהוראות סעיף 95, אין חובה כי ההזמנה לדיון בעבירת ברירת משפט, עליה הוגשה בקשה להישפט, תשלח ע"י בית המשפט.

סבורני כי דווקא המאשימה היא זו שאמונה על זימונו של נאשם שביקש להישפט, שכן הבקשה להישפט מגיעה אליה, וכפועל יוצא מכך- היא זו שצריכה לזמן אותו למשפט.

במילים אחרות- ככל שהשוטר בשטח החליט לתת לנאשם דוח בלבד, והנאשם בכל זאת ביקש להישפט, המאשימה היא זו שתגיש נגדו כתב אישום ותזמנו לדיון, בהתאם להוראות סעיף 228(ג).

סעיף 239 לחסד"פ קובע כי:

"בעבירות לפי פקודת התעבורה או התקנות לפיה, פקודת העיריות ופקודת ביטוח רכב מנועי [נוסח חדש], תש"ל-1970, בעבירות שנקבעו כעבירות קנס, או לפי חיקוק אחר ששר המשפטים, באישור ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, קבע לכך, רשאי שר המשפטים לקבוע בתקנות סדרי אישום והמצאת מסמכים, אף בסטיה מהוראות חוק זה"

מכאן כי גם אם הייתי מקבלת את טענת המבקש, ואיני מקבלת אותה, לפיה בעניין הזמנתו לדיון חל סעיף 95 לחסד"פ, ברי שבהתאם להוראות סעיף 239 לחסד"פ, אפשרי כי הוראות **התקנות סדר הדין הפלילי**, תשל"ד-1974 (להלן: "**התקנות**") יסטו מהוראות החסד"פ בכל הנוגע, בין היתר, להמצאת הזמנה לדיון וכתב אישום בעניין עבירות מסוג "ברירת משפט".

המבקש מפנה לתקנה 38(א) וטוען כי זו קובעת שאין למאשימה כל סמכות למסור הזמנה למשפט, עת עסקינן בעבירות קנס.

אין לקבל טענה זו.

תקנה 38(א) לתקנות קובעת כי:

**"בעבירה שסעיף 239 לחוק חל עליה, למעט עבירת קנס, רשאי שוטר למסור
לאדם הזמנה למשפט אם היה לו יסוד סביר להניח כי הוא עבר עבירה כאמור"**

לפיכך, תקנה 38(א) לתקנות אינה שוללת את הסמכות של השוטר למסור לאדם הזמנה למשפט, אלא קובעת כי כאשר אין המדובר בעבירת קנס, יש צורך ביסוד סביר להניח שנעברה עבירה, על מנת שתתגבש סמכותו של שוטר למסור לאדם הזמנה למשפט.

הווי אומר-

לשוטר יש סמכות למסור הזמנה למשפט הן בעבירות קנס והן בעבירות שאינן עבירות קנס, אולם בנוגע לסוג השני- יש צורך ביסוד סביר להניח שנעברה עבירה טרם מסירת ההזמנה.

זה עולה בקנה אחד עם ההיגיון- מובן כי בעבירות חמורות יותר יש צורך בשיקולים כבדי משקל יותר בטרם תנתן הזמנה לדין על ידי שוטר.

תקנה 44א' לתקנות קובעת כי:

"עבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לענין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל".

תקנה 44ב' לתקנות קובעת כי:

"הומצאה הזמנה למשפט לפי סימן זה, יוגש העתק ממנה לבית המשפט שהנאשם הוזמן להתייצב לפניו".

תקנה 44ג' לתקנות קובעת כי:

"הזמנה למשפט לפי סימן זה דינה כהזמנה למשפט וככתב אישום שהומצא לנאשם כדין, ודין העתק ממנה משהוגש לבית המשפט, כדין כתב אישום שהוגש לבית המשפט כדין"

ככל שנכונה הייתה טענת המבקש, אזי המחוקק לא היה משחית את מילותיו לריק, ולא היה דורש כי עותק מההזמנה יוגש לבית המשפט, שהרי אם בית המשפט היה מחויב לשלוח לנאשם את ההזמנה, היה מתייחר הצורך בלהגיש עותק מההזמנה לבית המשפט עצמו.

מכאן, כי הסמכות לזמן נאשם לדיון, עת עסקינן בעבירות מסוג ברירת משפט, נתונה גם למאשימה והיא זו שמחוייבת להגיש עותק מההזמנה לבית המשפט.

לאור כל האמור לעיל, הטענה נדחית.

עם זאת, כאמור לעיל, אני מקבלת את הבקשה לביטולו של פסק הדין שניתן בהיעדר ביום 03.02.22.

קובעת הקראה ליום 28.11.22 בשעה 10:30.

ההחלטה תומצא לצדדים.

ניתנה היום, כ"ב אלול תשפ"ב, 18 ספטמבר 2022, בהעדר הצדדים.